

24 510

Wijziging van enige bepalingen in het Wetboek van Strafvordering (de dagvaardingstermijn voor de politierechter, de oproeping in kantongerechtszaken en het instellen van hoger beroep)

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 28 november 1996

Het voorbereidend onderzoek gaf de commissie aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de **VVD**-fractie verklaarden met instemming van het wetsvoorstel kennis te hebben genomen. Het sluit aan, zo merkten zij op, bij suggesties welke hun woordvoerder bij de behandeling van enkele recente begrotingen van Justitie heeft gedaan, in het bijzonder betreffende het terstond uitreiken van een oproep bij het instellen van hoger beroep.

Wel hadden zij nog een aantal vragen over de praktische uitwerking, waarvan zij de beantwoording ter verkrijging van een zo groot mogelijke duidelijkheid nodig achtten.

1. Wat is het rechtsgevolg indien verdachte of zijn gemachtigde weigert de oproeping, als bedoeld in art. 385 of art. 408a, in ontvangst te nemen?
 - a. geldt dit als een uitreiking in persoon? Zo ja, is het dan niet gewenst dat dan uitdrukkelijk te vermelden?
 - b. zo niet, zal dit dan niet tot veel weigeringen aanleiding geven? Waarom is in dit geval dan niet bijvoorbeeld gedacht aan een bepaling dat bij weigering de oproeping indien de verdachte gezeten is voor hem op tafel of anders op zijn schoot wordt gelegd, of indien hij staat in zijn kleding wordt gestoken en dat zulks dan als een uitreiking in persoon geldt?
 - c. zo niet, waarom is bij het instellen van hoger beroep dan niet in de akte van hoger beroep opgenomen dat de insteller verklaart de oproeping in ontvangst te hebben genomen, en dat pas daarna de akte van hoger beroep door de insteller en de opmakende ambtenaar worden ondertekend?

2. Waarom is niet ook in andere gevallen dan ontdekking op heterdaad voor eenvoudige misdrijven, als bijvoorbeeld mishandeling in allerlei vormen, openlijke geweldpleging, eenvoudige diefstallen of inbraken en dergelijke, welke zaken meestal bij de politierechter worden aangebracht, de mogelijkheid van een oproeping als bedoeld in art. 385 opgenomen? Dit past toch geheel in het streven van de minister, vermeld in het hoofdstukje Algemeen in de memorie van toelichting (Kamerstukken Tweede Kamer 24 510, nr. 3): «In zijn algemeenheid geldt dat het moment waarop de verdachte van een strafbaar feit contact heeft met de

¹ Samenstelling:

Heijne Makkreel (VVD), voorzitter, Talsma (VVD), Glasz (CDA), Michiels van Kessenich-Hoogendam (CDA), Holdijk (SGP), Vrisekoop (D66), Pitstra (GL), Le Poole (PvdA), Cohen (PvdA), De Wit (SP), Hirsch Ballin (CDA), De Haze Winkelman (VVD).

opsporingsambtenaar zo veel mogelijk moet worden benut voor het uitreiken van een gerechtelijke mededeling».

Te denken valt hierbij met name aan die gevallen waarin de verdachte binnen korte tijd na het delict wordt aangehouden en verhoord, en na het opmaken van proces-verbaal wordt heengezonden.

3. Brengt de voorgestelde wijziging van art. 384, eerste lid, tweede volzin, mee dat de uitsluiting voortaan voor alle kantongerechten gelijkelijk wordt geregeld? Zo ja, moet in plaats van: gehoord het openbaar ministerie niet worden gelezen: gehoord het college van procureurs-generaal?

Zo neen, ware dat dan toch niet duidelijker te omschrijven?

De leden van de fracties van **SGP**, **RPF** en **GPV** hadden met belangstelling en goeddeels ook met instemming van het wetsvoorstel kennis genomen. Zij spraken de verwachting uit dat met deze wetswijziging een bepaalde vorm van snelrechtprocedures gediend zal zijn, met name wanneer het om optreden van politie en justitie bij voorzienbare evenementen gaat.

Deze leden vroegen om in hoofdlijnen de samenhang aan te geven tussen het onderhavige voorstel en de wetsvoorstellen 24 692 (Wijziging van het Wetboek van Strafvordering betreffende het aanhangig maken van de zaak en de regeling van het onderzoek ter terechtzitting (herziening onderzoek ter terechtzitting)) en 24 834 (Wijziging van enige bepalingen in het Wetboek van Strafvordering inzake het rechtsgeding voor de politierechter en de mededeling van vonnissen en arresten met het oog op het instellen van een rechtsmiddel en van de bepalingen in het Wetboek van Strafrecht betreffende het kennisgeven en het ingaan van de proeftijd bij een voorwaardelijke veroordeling). Op welke wetsvoorstellen doelde de bewindsvrouw bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer (Handelingen Tweede Kamer, vergaderjaar 1996–1997, nr. 4, p. 11–670, m.k.) toen zij sprak over «nog meer wetsvoorstellen die hier mee samenhangen»?

Wat betreft de termen «dagvaarding» en «oproeping» merkte de bewindsvrouw tijdens de behandeling van het voorstel in de Tweede Kamer (Handelingen Tweede Kamer, vergaderjaar 1996–1997, nr. 4, p. 11–673, m.k.) opdat deze woorden «niet op een heel heldere manier (worden) gebruikt.» Deze leden vroegen om een nadere precisering van deze uitspraak met betrekking tot het voorliggende wetsvoorstel.

Wat betreft het hoger beroep, aangetekend door een advocaat namens zijn cliënt, mag op grond van de wettelijke voorschriften terzake worden verondersteld dat hij daartoe bepaaldelijk is gemachtigd. De minister gaat vervolgens van de tweevoudige verwachting uit – zie Handelingen Tweede Kamer, vergaderjaar 1996–1997, nr. 4, p. 11–671, r.k. – dat de advocaat zijn cliënt mededeelt dat hij hoger beroep heeft ingesteld en wanneer de zitting zal zijn, alsmede dat van de cliënt verwacht mag worden dat hij bij zijn advocaat vraagt wanneer de zitting is.

Deze leden vroegen of de uitgesproken verwachtingen, hoe redelijk in zichzelf misschien ook, niet een te zware wissel trekken op de vereiste zorgvuldigheid. Heeft de minister goede redenen om aan te nemen dat, gegeven het feit dat een verdachte/veroordeelde niet wettelijk verplicht is van een c.q. dezelfde advocaat gebruik te maken, met deze hoger beroepsprocedure niet te grote risico's worden genomen in die zin dat zij genade zou vinden in de ogen van de Hoge Raad of de Europese rechter?

De voorzitter van de commissie,
Heijne Makkreel

De griffier van de commissie,
Hordijk